

**Hallituksen esitys eduskunnalle kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koske-
vaksi lainsäädännöksi**

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevak-
si lainsäädännöksi (HE 60/2019 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 13/2019 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kuntalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuntalain (410/2015) 112 § ja 118 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa
175/2019, sekä
lisätään lakiin uusi 121 a § seuraavasti:

112 §

Kirjanpito

Kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan sen lisäksi, mitä
tässä laissa säädetään, kirjanpitolakia. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausun-
toja kirjanpitolain ja tämän lain 113—116 §:n, 120 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdan sekä tämän py-
kälän 2 momentin nojalla annetun asetuksen soveltamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kunnan tilinpäätökseen kuu-
luvasta taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja niiden liitteenä olevista tiedoista sekä
talousarvion toteutumisvertailusta ja toimintakertomuksesta, konsernitilinpäätöksestä ja sen liite-
tiedoista sekä osavuositarkastuksista. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännök-
siä palvelukohtaisista taloustiedoista.

Eduskunnan vastaus EV 60/2019 vp

118 §

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Valtiokonttorin ylläpitämiin konsernitilinpäätösten tietoihin ja kunnan vahvistamaan tuloveroprosenttiin perustuen. Mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitettu vuosikate lasketaan ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:ssä tarkoitettua harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta. Lisäksi mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitettu konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa konsernituloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainamäärä kahdeksalla.

121 a §

Kunnan toiminnan, talouden ja palvelutuotannon tietojen tuottaminen ja toimittaminen

Kunnan on tuotettava tietoja kunnan toiminnasta ja taloudesta kunnan toiminnan, hallinnon ja talouden ohjausta, johtamista ja seurantaa varten sekä 5 luvussa tarkoitettujen kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

Kunnan on salassapitosäännösten estämättä toimitettava 112 §:ssä tarkoitettujen tilinpäätös-, osavuosikatsaus- ja kustannustiedot sekä muualla laissa tai lain nojalla säännöllisesti toimitettavaksi edellytetyt taloustiedot Valtiokonttorille yhteentoimivuuden edellyttämässä muodossa. Kunta vastaa toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuotettavista tiedoista sekä tietojen tuottamisen ja toimittamisen menettelytapoista ja ajankohdista.

Valtiovarainministeriö vastaa 2 momentissa tarkoitettujen taloustietojen yhteentoimivuuden edellytyksenä olevan tarkemman tietosisällön ja teknisten kuvausten määrittelyä varten tarvittavan yhteistyön järjestämisestä. Yhteistyöhön osallistuvat kuntien sekä niiden ministeriöiden ja muiden virastojen edustajat, joiden hallinnonalan lainsäädäntöön ja tehtäviin kuuluu määritellä kuntien talouden seurannassa ja raportoinnissa käytettäviä käsitteitä ja määrittämiä. Yhteistyöhön perustuen valtiovarainministeriön asetuksella annetaan vuosittain tarkemmat säännökset seuraavana tilikautena tietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista.

Kunnan toiminnan seurantaa, valvontaa ja ohjausta varten tuotettavista toimialakohtaisista muista tiedoista säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Sen 121 a §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuotta 2021 koskeviin kuntien taloustietoihin.

Lain 118 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vielä vuodelta 2020 Tilastokeskuksen ylläpitämien konsernitilinpäätöstietojen perusteella.

Laki

valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtiokonttorista annetun lain (305/1991) 2 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1081/2014, sekä
lisätään 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1081/2014 ja 180/2019, uusi 4 kohta ja lakiin uusi 2 b § seuraavasti:

2 §

Valtiokonttorin tehtävänä on, jollei toimivallasta muualla toisin säädetä:

- 3) huolehtia valtion vahingonkorvausasioista;
- 4) toimia kuntien taloustietovarannon ylläpidosta vastaavana viranomaisena sekä rekisterinpitäjänä.

2 b §

Valtiokonttorilla on oikeus käsitellä 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tehtävän toteuttamiseksi välttämättömiä henkilötietoja ja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja. Tilastokeskuksella, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella, Opetushallituksella ja valtiovarainministeriöllä on oikeus saada Valtiokonttorilta tehtäviensä toteuttamiseksi välttämättömät salassa pidettävät tiedot.

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen säilyttämisen tarve on arvioitava viiden vuoden välein.

Valtiokonttorin on julkaistava muut kuin henkilötietoja sisältävät taloustietovarannon tiedot yleisessä tietoverkossa.

Taloustietovarannon käytöstä ei peritä maksua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1067/2009, 1231/2010 ja 553/2019, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on tehtäviinsä liittyvässä kuntien ja kuntayhtymien taloustietoja koskevassa tiedonkeruussa otettava huomioon, mitä kuntalain (410/2015) 121 a §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 58 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 532/2017, seuraavasti:

58 §

Tietojen toimittaminen ja tarkastus

Kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen toiminnan järjestäjän on toimitettava valtionapuviranomaiselle tässä laissa tarkoitetun rahoituksen määräämiseksi tarvittavat talousarvioon, taloussuunnitelmaan, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen perustuvat tiedot sekä muut rahoituksen määräämiseksi tarpeelliset kustannuksia, toiminnan laajuutta ja rahoituksen perusteena käytettäviä muita suoritteita koskevat tiedot. Tarkempia säännöksiä toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamisesta säädetään lisäksi kuntalain (410/2015) 121 a §:ssä.

Eduskunnan vastaus EV 60/2019 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

perusopetuslain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 41 §:n 2 momentti seuraavasti:

41 §

Tietojensaantioikeus

Opetuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot. Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamisesta säädetään lisäksi kuntalain (410/2015) 121 a §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

lukiolain 59 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lukiolain (714/2018) 59 §:n 2 momentti seuraavasti:

59 §

Tietojensaantioikeus

Koulutuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

Eduskunnan vastaus EV 60/2019 vp

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamisesta säädetään lisäksi kuntalain (410/2015) 121 a §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 108 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 108 §:n 3 momentti seuraavasti:

108 §

Julkisuus ja tietojensaantioikeus

Koulutuksen järjestäjän tulee salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä toimittaa valtion ope-
tushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja
seurannan edellyttämät tiedot. Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamisesta sääde-
tään lisäksi kuntalain (410/2015) 121 a §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin
se on laissa 579/2015, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 60/2019 vp

21 §

Tietojen toimittaminen ja tarkastus

Vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjän on toimitettava valtionapuviranomaiselle tässä laissa tarkoitetun rahoituksen määrittämiseksi tarvittavat tiedot ja toiminnan laajuutta koskevat tiedot. Tietojen toimittamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen toimittamisesta säädetään lisäksi kuntalain (410/2015) 121 a §:ssä.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 10.12.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri